A°. 1847. N°. 215.

Opregte Maandagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 13 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van den Zondag, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

PETERSBURG, 2 September.

De berigten uit Cirkassie, loopende tot 13 Augustus jl., behelzen niets belangrijks omtrent de krijgsbedrijven in dat gewest. Den 3den Julij was een aanval van eenen troep Cirkassiers op de kaukasische-linie, met verlies afgeslagen. Ook waren eenige vijandelijke benden uit bijna ontoegankelijke schuilhoeken in het gebergte gedreven. De cholera had op sommige plaatsen opgehouden, doch was op andere uitgebroken.

Men verzekert, dat de cholera ook in Astrachan is uitgebroken.

FRANKFORT, 9 September.

De bijzondere berigten uit Rome van 30 Augustus melden, dat de kardinaal *Lambruschini*, die steeds is voorgedragen als de staatkundige tegenstander van den nieuwen Paus, aldaar des nachts uit Civita Vecchia was aangekomen. Reeds te voren was verkondigd, dat deze prelaat, welke, te regt of ten onregte, was beschuldigd van de hand te hebben gehad in de laatstelijk ontdekte (immers vermeende) zamenzwering, ter omverwerping van het bestuur van den Paus, was uitgenoodigd geworden, om zich weder naar Rome te begeven, onder den waarborg, van de zijde van den kardinaal-staatssecretaris, dat hem geen leed zoude wedervaren. Zulks schijnt dan ook bevestigd te zijn geworden, door de omstandigheid, dat graaf *Pietro Feretti* hem tot Castel Guido is te gemoet gereisd. Het blijkt ook niet, dat zijne terugkomst in Rome tot eenige wanorde aanleiding heeft gegeven; 't welk als een bewijs van matiging en van ontzag voor de regering wordt beschouwd, en aan de hoofden der liberale partij tamelijk hoog wordt aangerekend.

Het reeds overgroote aantal der dagbladen, welke thans in Rome het licht zien, zal, volgens sommige berigten, nog worden vermeerderd met een dagelijks uitkomend staatkundig geschrift, dat onder de leiding van den geestelijke *Ventura* zal worden opgesteld, welke laatste een der hoofden is van de bewegingspartij, en veel van zich heeft doen spreken door zijne lijkrede op *Daniel O'Connell*. Men beklaagde zich intusschen zeer in Rome over de verordening, ten aanzien van de zoogenaamde geheime drukpers. Men oordeelde deze zoodanig overdreven gestreng, dat zij niet zoude kunnen worden uitgevoerd, en men verkondigde reeds, dat de Paus zeer ernstig zoude worden verzocht, om den heer *Morandi*, welke haar had uitgevaardigd, uit het bestuur te verwijderen.

In de betrekkingen met Oostenrijk was geene verandering gekomen. De bevolking van Ferrara en die van Osimo hadden, even als die van Bologna, een adres aan den Paus opgemaakt, waarin zij verklaarden, zijn bewind in elk geval met den meesten ernst te zullen ondersteunen. Men verhaalde, dat de oostenrijksche troepen in de eerstgenoemde stad eenige wachtposten hadden ingetrokken, en dat, van hunne zijde, de onder de soldaten heerschende loop als de reden daarvan werd opgegeven. — In Bologna en Ancona heeft men openbare inschrijvingen geopend, om in de uitrusting en de wapening van de burgerwacht te voorzien. — Over het geheel heeft men opgemerkt, dat in de laatste dagen van Augustus, zoowel in Rome als elders in den Kerkelijken Staat, eene zeer wenschelijke rust en kalmte onder de menigte heeft geheerscht.

Naar luid van brieven uit Turin, in Rome ontvangen, zoude aldaar eene verandering van het ministerie plaats hebben, en zoude, gelijk reeds meermalen was aangekondigd, de graaf *Della Margarita*, bekend als een aanhanger van de partij der Jesuiten, of van den tegenstand, uit het bewind worden verwijderd. In het officiële dagblad van Turin, van den 3den, wordt echter daarvan nog niets gemeld.

— Bijzondere brieven uit Lucern van den 3den September melden, dat de kollonel *de Salis Soglio* eene reis had gedaan naar Sion, in Wallis, om zich met den aldaar bevelvoerenden generaal *v. Kalbermatten* over de gemeenschappelijke maatregelen van verdediging te beraden. Deze reis schijnt aanleiding te hebben gegeven tot het gerucht, als of de verbondene kantons bedacht waren, op het nemen van maatregelen van bedwang tegen het kanton Tesino. In de genoemde brieven wordt verzekerd, dat aan dergelijke maatregelen niet wordt gedacht; dat wel in de bedoelde kantons de militaire maatregelen worden voortgezet, maar alleen met het doel om zich tegen elken aanval, om 't even van welke zijde, te verdedigen, en dat wekelijks bedevaarten plaats hebben, aan welke de bevolking vlijtig deelneemt. — In Lucern moet dezer dagen eene stoomboot zijn gebouwd en te water gelaten, voor welke het werktuig uit Engeland wordt verwacht, en die bestemd is, om in de dienst op het meer van Lucern te voorzien.

In andere berigten, uit Zurich afkomstig en van gelijke dagteekening, wordt gemeld, dat bij de beraadslaging van den Landdag over de vraag, betreffende het verbannen van de orde der Jesuiten, de afgevaardigden van de verbondene kantons geen gebruik hebben gemaakt van de zeer gestrenge last, welke hun in dat opzigt was gegeven. Alleen heeft eene kleine woordenwisseling tusschen die van Graauwbunderland en Wallis eenig opzien gebaard. De eerste besloot zijne redevoering met: „Weg met de Jesuiten". De andere antwoordde onmiddelijk daarop: „Komt ze halen"; — waarop die van Graauwbunderland hervatte: „Dat zullen wij niet, maar wij zullen ze komen verjagen". Daarbij is het gebleven.

De beraadslaging van den Grooten-raad van het kanton Lucern over het voorstel, om zich van het afzonderlijk Verbond af te scheiden (welk voorstel, gelijk men weet, is verworpen) is zeer levendig geweest. De raadsheer *Arnold*, die dit voorstel ter tafel gebragt heeft, heeft het toegelicht, en onder anderen aangemerkt, dat, ingeval een oorlog tusschen de kantons mogt uitbreken, Lucern zich in eenen zeer moeijelijken toestand zou bevinden, omdat de grenzen naar den kant van Bern en Aargau open liggen, en Lucern waarschijnlijk alleen de oorlogskosten zou moeten dragen. Bijzonder heftig was het antwoord van den heer *Siegwart-Muller*, die, gelijk bekend is, in Lucern een zeer grooten invloed uitoefent. Hij heeft namelijk betuigd, dat, bij het hooren voorlezen van het voorstel, onwillekeurig de gedachte bij hem was opgekomen, dat de radicalen in Lucern hunne broeders in de liberale kantons te hulp wilden komen; — dat de opheffing der kloosters, de aanneming van het besluit betreffende de Jesuiten, de togt der vrijcorpsen naar Lucern, en de verkiezing van den heer *Ochsenbein* tot voorzitter van den Landdag even zoo vele bewijzen waren, dat de liberalen geenen vrede wilden, en dat degenen, die tegen het afzonderlijke verbond spraken, voor landverraders moesten worden gehouden.

— Volgens het dagblad van Konstantinopel van 21 Augustus, was toen aan alle gouverneurs der turksche provincien reeds bevel gezonden, om het exequatur der grieksche consuls intetrekken. De kusthandel der grieksche vaartuigen zou, van den 25sten dier maand af, verboden worden, indien het ministerie *Koletti* dan nog in gebreke mogt zijn gebleven om de gevorderde voldoening te geven.

— In berigten uit Griekenland, over Ancona ontvangen, wordt gemeld, dat sommigen te Athene wilden weten, dat de rebellen op het eiland Euboea, vóór hunne nederlaag op den 20sten Augustus, mededeelingen van eenen agent eener noordsche mogendheid hadden ontvangen. De minister *Koletti* had in den laatsten tijd zich bij den engelschen gezant, den heer *Lyons*, over het gedrag van den engelschen consul te Prevesa beklaagd, als welke den generaal *Grivas* openlijk in zijne vijandige ontwerpen tegen Griekenland behulpzaam geweest was. De heer *Lyons* zou hierop geantwoord hebben, dat de grieksche regering gevaren zag, waar zij niet bestonden; dat het eenige gevaar, 't welk haar bedreigde, lag in het door haar gevolgde stelsel, en dat zij dit moest opgeven, want dat zij er anders de kwade gevolgen van ondervinden zoude.

Te Athene vreesde men, dat *Grivas* voornemens was eenige versterkte punten in Griekenland te overrompelen.

Er was nog geen antwoord ingekomen op de laatste naar Weenen gezondene depeches; zoodat het grieksche bestuur de mededeeling der Porte nog niet had beantwoord. Intusschen hield men het er voor, dat de bemiddeling van Oostenrijk had opgehouden, en zag men de gevolgen van de bedreigingen der Porte met gerustheid te gemoet.

— De oogst van de hop is in Beijeren buitengewoon gunstig uitgevallen. Men weet, dat de brouwerijen aldaar een voornamen tak van bestaan uitmaken.

— Volgens een bijzonder berigt, in het dagblad van Augsburg vervat, zouden de kabinetten van Weenen en Berlijn, op verzoek van de deensche regering, hunne goede diensten hebben toegezegd tot het treffen eener schikking in de aangelegenheid der duitsche hertogdommen, evenwel, onder voorbehoud van de regten der agnaten, en onder uitdrukkelijke voorwaarde, dat de belangen der duitsche hertogdommen niet aan het belang van de onschendbaarheid van den deenschen Staat zouden opgeofferd worden.

PARIJS, 9 September.

Naar men verneemt, zullen HH. MM. de Koning en de Koningin den 20sten dezer maand naar Compiègne vertrekken. Uit laatstgemelde plaats wordt gemeld, dat de hertog *van Aumale* reeds op het kasteel aldaar is aangekomen.

De laatste berigten uit Soultberg luiden gunstiger, omtrent de gezondheid van den maarschalk *Soult*. — De heer *Guizot* wordt heden in deze hoofdstad verwacht. — De hertog *de Broglie*, fransch gezant bij het engelsche kabinet, welke dezer dagen Engeland heeft verlaten, om zijne betrekking als voorzitter in den raad van het departement van de Eure waartenemen, is uitgenoodigd geworden om onmiddelijk naar Londen terugtekeeren, en zal heden of morgen derwaarts vertrekken.

— De vroeger medegedeelde berigten, omtrent de vorderingen, die *Abd-el-Kader* op het maroccaansche grondgebied zou maken, worden bevestigd. Het ministeriële ochtendblad meldt heden dienaangaande, dat het fransche gouvernement in het zekere onderrigt is geworden, dat de Emir zich meester heeft gemaakt van de maroccaansche stad Taza, en aanstalten maakte om naar Fez, de hoofdstad van dat Rijk, optetrekken. — De stad Taza is gelegen nagenoeg op de helft van den weg van de oostelijke grenzen van Marocco naar Fez, en telt eene bevolking van 6 à 8000 zielen. Zij is gebouwd op het uiterste punt van de bergketen Rif, en is door zware muren en vestingwerken omringd, welke thans wel is waar grootendeels bouwvallig zijn, doch zeer goed kunnen worden hersteld.

Men vermoedt, dat *Abd-el-Kader* niets vuriger wenscht, dan slag te leveren tegen het leger van den maroccaanschen Keizer *Abder-Rhaman*, des gevorderd onder de muren van de stad Fez. De stoutmoedigheid van den Emir schijnt eenen diepen indruk gemaakt te hebben op de maroccaansche stammen, welke in hem eenen persoon zien, die bestemd is om over hen te heerschen, en aan wien zij zich gaarne zullen aansluiten. Men ziet weder belangrijke voorvallen in Algerie te gemoet. Reeds wordt gesproken van de tusschenkomst der fransche troepen. Het spreekt wel van zelf, dat het fransche gouvernement den strijd tusschen den Emir en den maroccaanschen Vorst niet onverschillig kan blijven aanzien. Dat ook Engeland daarin groot belang zal stellen, behoeft mede geen betoog.

— Niet minder belangrijk zijn de heden alhier ontvangene berigten uit Madrid van den 4den September. Bij een koninklijk besluit van den 3den dezer maand, medeonderteekend door den spaanschen minister van binnenlandsche zaken, den heer *Patricio de la Escosura*, is *D. Baldomero Espartero*, hertog *der Overwinning* en *van Morella*, kapitein-generaal der spaansche legers, tot lid van den spaanschen Senaat benoemd. Den volgenden dag is dit besluit in het officiële dagblad medegedeeld.

In Madrid merkte men deze benoeming van *Espartero* aan als eene zware nederlaag voor Frankrijk. De gewezen Regent staat namelijk bekend als geheel de britsche belangen te zijn toegedaan, en heeft zich altijd als een tegenstander van de fransche regering doen kennen. Men dacht, dat de aanstelling van *Espartero* tot lid van den Senaat slechts moest worden beschouwd als een voorloopige maatregel, en dat hij eerlang tot hoogere waardigheden, welligt tot voorzittenden minister, zou worden benoemd. Gelijk *Espartero* de engelsche belangen voorstaat, even zoo is de generaal *Narvaez* geheel die van Frankrijk toegedaan. Eerlang zullen alzoo die beide roemzuchtige Spanjaarden, ondersteund door magtige mogendheden, wier belangen in lijnregten strijd zijn, tegen elkander overstaan. Welke wending de zaken zullen nemen, is niet te voorzien. Inmiddels is de zegepraal der Engelschen, voor het oogenblik, volkomen, en wordt de bekwaamheid van den engelschen gezant, den heer *Bulwer*, die dezelve te midden van groote moeijelijkheden heeft weten te behalen, hoogelijk geroemd door de engelschgezinde Spanjaarden, wier getal grooter is, dan men welligt zou vermoeden.

De generaal *Narvaez* had, volgens de laatste berigten, zijn ontslag als gezant bij het fransche kabinet nog niet aangevraagd. Men twijfelde niet, of, indien hij daartoe overging, hetzelve zou worden aangenomen. Reeds werd als zijn vermoedelijke opvolger de heer *Ventura de la Vega* genoemd. Voorts wordt verzekerd, dat men eerlang eene belangrijke wijziging van het geheele spaansche corps-diplomatique kan verwachten; dat de gezanten te Lissabon, Napels en Londen door andere staatslieden zullen worden vervangen, en dat ook een spaansch diplomaat als gezant naar Rome zal worden gezonden.

Bij rondgaanden brief heeft de spaansche minister van binnenlandsche zaken aan alle politieke opperhoofden in de provincien bevolen, om te zorgen, dat voortaan geene geschriften zullen worden gedrukt, of openlijk uitgegeven, betreffende het huisselijke leven van H. M. Koningin *Isabella*, haren koninklijken gemaal, of het tusschen HH. MM. gesloten huwelijk. Bij overtreding van dit verbod, zijn de politieke opperhoofden gelast, om de uitgave der dagbladen, wier schrijvers zich daaraan schuldig maken, te verbieden, en den gestorten borgtogt ten behoeve van den Staat verbeurd te verklaren. Schrijvers van kleine geschriften, of zoogenaamde blaauwboekjes, zullen tot eene boete van 60,000 realen worden verwezen. — Dit verbod zal wel vermoedelijk aanleiding geven tot een heftig beklag van de zijde der liberale spaansche dagbladen.

De generaal *de la Concha*, die laatstelijk over het expeditie-leger in Portugal het bevel heeft gevoerd, is uit Madrid naar Katalonie vertrokken, om het opperbevel over de spaansche troepen in dat gewest te aan-

aarden. De gezondheid der bevolking aldaar schijnt steeds aanleiding te geven tot ernstige bezorgdheid voor de toekomst. De groote steden zijn bezet door de spaansche troepen, die de menigte in toom houden; op het platteland echter zijn de Carlisten meester. Zoodra detachementen uit de steden trekken, om verkenningen te doen, schijnen de Carlisten daarvan naauwkeurig onderrigt te zijn. De partijen hebben elkander reeds dikwerf ontmoet en bestreden. Die gevechten hebben altijd nagenoeg denzelfden uitslag. Nadat van weerskanten eenige aanvallen zijn gedaan en afgeslagen, trekken de Carlisten terug en verspreiden zij zich op de rotsen en in de bergpassen. Inmiddels organiseren de partijgangers zich meer en meer, en maken zij zich meester van de opbrengsten van het land.

De kern der factie, die in Arragon de menigte in beweging houdt, is gevestigd op den grooten weg tusschen Saragossa en Barcelona, bij Cervera. Volgens de laatste berigten, bestond dezelve uit niet minder dan 500 goed gewapende personen. De weg tusschen die beide steden wordt door die bende zeer onveilig gemaakt. Onlangs heeft eene afdeeling troepen der Koningin een gevecht tegen dezelve geleverd, en bij die gelegenheid het onderspit gedolven. Een aantal soldaten zijn gewond, en een officier der geregelde troepen is ernstig gekwetst geworden. — In Navarra heeft men met de ligting der militie een aanvang gemaakt. De Navarrezen, die oorlogszuchtig van aard zijn, hebben zich op hunne voorregten en privilegien beroepen, en zich met kracht tegen de uitvoering van dien maatregel verklaard. Men kan ligtelijk nagaan, dat dit niet weinig heeft gestrekt tot vermeerdering van de opgewondenheid der gemoederen van de bevolking in die provincie, en dat de hoofden der partijgangers niet hebben verzuimd, van deze gebeurtenis gebruik te maken, om de menigte tegen het gouvernement in het harnas te jagen.

— Het dagblad van Marseille spreekt het door hetzelve medegedeelde berigt, dat de Hertog van Lucca zijne Staten zou hebben verlaten, tegen.

Betreffende de onlusten, welke in die stad hebben plaats gehad, en de gevolgen daarvan, meldt dat dagblad, dat in het hertogdom Lucca onderscheidene personen, die zich vrij hadden uitgelaten over de vroegere onstaatkundige en onvrijzinnige maatregelen van den Hertog, in hechtenis zijn genomen; — dat op 31 Augustus de menigte met kracht op de invrijheidstelling dier gevangenen heeft aangedrongen, maar dat de Hertog die heeft geweigerd; — dat de soldaten, die geroepen waren om de rust te herstellen, hebben geweigerd om op de menigte te vuren, en dat daarop de Hertog, in stede van zijn hertogdom te verlaten, heeft toegegeven, en vrijheid van drukpers, de oprigting eener nationale garde en de invrijheidstelling der gevangenen heeft beloofd. De menigte is daarop in geestdrift voor den Hertog ontstoken. De stad Lucca is onmiddelijk met groen en vlaggen versierd geworden, en op het marktplein is een *te Deum* gezongen, om den Hemel dank te betuigen voor den gelukkigen keer, welken de zaken des lands hadden genomen. — Het berigt van het in Lucca voorgevallene is onmiddelijk naar Pisa en Livorno overgebragt, en heeft aldaar mede groote vreugde verwekt. De Hertog van Lucca heeft later uit eigene beweging een besluit uitgevaardigd, waarbij hij de door hem mondeling gegevene beloften vernieuwt, en zijn volk de verzekering geeft, dat, wanneer het hem blijft vertrouwen, het gewisselijk niet te leur gesteld zal worden.

— Het tegen mejufvrouw *de Luzy* begonnen regtsgeding wordt nog door den gewonen regter voortgezet.

— Ter beurze liep heden het gerucht, dat de bankiers, welke met de bewindslieden hadden onderhandeld, wegens de aanstaande leening, en reeds aanbiedingen hadden gedaan, alsnu zouden hebben verklaard, dat, in den tegenwoordigen stand der geldmarkt, niet wel aan het ondernemen eener leening konde worden gedacht, en dat thans over de onmiddelijke uitgifte van 50 millioenen thesaurie-bons werd geraadpleegd, als het meest gereede middel, om in de behoefte van het oogenblik te voorzien. De spaansche en maroccaansche aangelegenheden baren almede eenige onrust, en de 3 pc. renten zijn ten slotte weder lager en 76 fr. 20 gebleven.

LONDEN, 8 September ('s avonds).

Lord *Palmerston* is op Ardverekie bij H. M. de Koningin aangekomen, ter vervanging van graaf *Grey*, als secretaris van Staat.

— Het ministeriële avondblad behelst heden weder een betoog, waarin de staatkunde van den Koning der Franschen scherp gehekeld wordt. De schrijver meent, dat die vorst wel is waar, door bijzondere gunstbewijzen, zich een zeer groot aantal persoonlijke aanhangers in Frankrijk gemaakt, en eene groote menigte aan zijne dynastie verbonden heeft; — dat ook de welvaart van Frankrijk gedurende zijn bestuur zeer toegenomen is, — maar dat, met dit al, zijn troon niet vast gevestigd is; — dat hij bepaaldelijk, door het doordrijven van het huwelijk van den hertog *van Montpensier* met de spaansche Infante, den nationalen naijver van Engeland weder opgewekt heeft; — dat die gebeurtenis bedenkelijke gevolgen voor Frankrijk kan hebben; — enz. Ten slotte echter verklaart de schrijver, dat de aangelegenheden van Italie het geheele stelsel der fransche staatkunde aan eene herziening onderworpen hebben, en dat het te hopen is, dat de Koning der Franschen van die gelegenheid in tijds nog gebruik zal maken, om zijne dynastie op hechtere grondslagen te vestigen, dan op de persoonlijke toegenegenheid van een heirleger van beambten en met ridderorden versierde onderdanen.

— In dit jaar is de landverhuizing uit Groot-Brittannie en Ierland veel grooter geweest dan ooit te voren. Alleen uit Liverpool zijn in den loop van dit jaar 107,474 landverhuizers vertrokken, waarvan 77,403 naar de Vereenigde-Staten, 27,666 naar Canada, 1479 naar Nieuw-Brunswijk, enz. Van dat aantal waren twee derden Ieren; het overige derde bestond voor twee vijfden uit Schotten en Engelschen, voor een vijfde uit Duitschers. — Men beklaagt zich, dat het toezigt, zoo wel over de schepen, waarmede de landverhuizers vertrekken, als over die lieden zelven, te Liverpool zeer gebrekkig is, en men schrijft het dan ook hieraan toe, dat aan boord der meeste schepen, voor dat zij de plaats hunner bestemming bereikten, eene vreesselijke sterfte heeft geheerscht.

— Eergisteren hebben een groot aantal Katholijken hier ter stede eene vergadering gehouden, om een blijk van afkeuring te geven van de handelwijze van Oostenrijk jegens den Paus, en tevens van gehechtheid aan Z. H. Men heeft verscheidene verklaringen aangenomen, hoofdzakelijk inhoudende, dat de Paus zich de bewondering der wereld heeft waardig gemaakt, door zijne staatkunde en door de vele verbeteringen, die hij in zijne Staten heeft ingevoerd; — dat de beleediging, door Oostenrijk aan Z. H. aangedaan, de verontwaardiging der vrije burgers van een constitutionelen Staat heeft opgewekt. Er zal een adres worden opgemaakt waarin deze gevoelens der vergadering worden uitgedrukt. Tevens heeft men eene inschrijving geopend, om den Paus, in deze moeijelijke omstandigheden, geldelijken bijstand te verleenen.

— Heden was de beurs op nieuw flaauw. De 3 pc. cons. resc. 87⅞ à ¾. Spanje 5 pc. 19¾ à 20; 3 pc. 29¾. Brazilie 85. Nederl. 2½ pc. 55⅝. Mexico 19⅞ à ¾.

BRUSSEL, 10 September.

De Koning en het Hof zijn gisteren op het kasteel van Laeken teruggekomen.

— Aan de benoeming van den heer *de Vrière*, als gouverneur van Oost-Vlaanderen, schijnt nog altijd te worden gedacht.

— Men verzekert thans stellig, dat de regterlijke overheid op het spoor is van de schuldigen aan den moord van St. Gery. Volgens sommigen, zouden drie der daders in Pruissen zijn achterhaald. Volgens anderen, zou een ontslagen tuchteling, als zeer verdacht, in hechtenis zijn genomen. Zeker is er niets van bekend. — De bevolking van Brussel is nog niet bekomen van den schrik, welken het gebeurde heeft gebaard. In sommige buurten heeft men inschrijvingen geopend voor eene premie op het ontdekken van de schuldigen.

ROTTERDAM, 10 September.

Men zegt, dat de stedelijke regering bereids in geldelijke schikking gekomen is met het bestuur der Nederl. Rijnspoorweg-Maatschappij, omtrent den afstand der aan de stad Rotterdam toebehoorende en op haar grondgebied gelegen erven, gebouwen, perceelen rietveld, enz., begrepen onder de perceelen, wier onteigening door den aanleg van den zijtak van den ijzeren spoorweg, tusschen Utrecht en Rotterdam, gevorderd werd. (*Rott. Cour.*)

AMSTERDAM, 11 September.

Sedert eenigen tijd is de ruimte der zalen van het Gasthuis alhier ontoereikende bevonden, om het aantal zieken, 't welk in dat gesticht behoort te worden opgenomen, te bevatten. Om aan de zieken meerdere ruimte en lucht te verschaffen, heeft men besloten, om voortaan een minder aantal in hetzelve toetelaten dan vroeger. Naar men verneemt, wordt thans ook een gedeelte der kazerne Oranje-Nassau, op de Schans bij de Muiderpoort, ingerigt om de zieken optenemen, die in het Gasthuis niet kunnen worden geborgen.

HAARLEM, 11 September.

Het nederlandsche exercitie-eskader, onder bevel van Z. K. H. Prins *Hendrik*, bestaande uit de fregatten *Prins van Oranje*, commandant Z. K. H. Prins *Hendrik*, — *Sambre*, commandant kapitein-ter-zee *Ferguson*, — *Rijn*, commandant kapitein-luit. ter zee *Stort*, en de schooner *Saparoea*, commandant luit. ter zee 1ste kl. *Kluijskens*, is gisteren ochtend ter reede van den Helder aangekomen. Omstreeks 11 ure is Z. K. H. aan wal gegaan, en zijn de aanwezige militaire en burgerlijke autoriteiten aan hoogstdenzelven voorgesteld; waarna Z. K. H. het maritime etablissement en de in garnizoen liggende divisie mariniers in oogenschouw heeft genomen.

— Naar men meldt, zou de heer *Ferrieri*, thans zaakgelastigde van den H. Stoel bij het nederlandsche bewind, en vice-superior der nederlandsche missie, vervangen worden door een diplomaat met den rang van internuntius, en zou de tegenwoordige internuntius te Rio Janeiro bestemd zijn om die betrekking te vervullen, terwijl mons. *Ferrieri* daartegen in diens plaats eene zending naar Rio Janeiro zou bekomen.

— Den 15den dezer zal te Zwolle, aan de bureaux van het provinciaal bestuur van Overijssel, de inschrijving geopend worden voor eene provinciale geldleening van *f* 40,000, à 4½ pc. rente.

Uit Nijmegen wordt het volgende gemeld: „ Als een bewijs, dat men zich in deze streken hoe langer zoo meer op de veeteelt toelegt, moge vermeld worden, dat bij de wed. *Steenhuizen* alhier op heden geslagt is een kalf, oud vijf maanden, levend gewogen hebbende 550 ½ ned. ponden. In de volgende week zal een dergelijk kalf aldaar ten huize worden geslagt, dat ongetwijfeld 600 ½ ned. ponden zal wegen. Beide deze kalveren zijn gemest op de hoeve van den heer *G. H. van der Wedden*, in de Ooy, nabij deze stad."

— De *Drentsche Courant* meldt het volgende uit Assen:

„ De heer *C. G. Bremer* alhier heeft in zijn tuin eene aardappelplant verbouwd, waarvan 146 goede bruikbare aardappelen geschud zijn, behalve de kleine, welke nog omstreeks 20 à 30 zullen bedragen hebben. Genoemde heer is tot dit gunstige resultaat gekomen, door de ranken, toen dezelve eene zekere grootte bereikt hadden, plat op den grond te spreiden en met aarde te bedekken, zoodat de toppen vrij bleven; aan de ranken waren 84 aardappelen gegroeid, welke gaver waren, dan die zich aan de wortels bevonden. Zoo de plant niet voor omstreeks vier weken door de ziekte was aangetast, en toen was begonnen te sterven, zou waarschijnlijk de opbrengst nog grooter geweest zijn."

— Den 8sten dezer is te Hoogezand de jaarlijksche harddraverij gehouden, onder begunstiging van zeer schoon weder. Twaalf beroemde harddravers uit de provincien Groningen en Vriesland, bereden door de bekwaamste pikeurs, hebben elkander den voorrang betwist. De prijs, bestaande in een zeer fraaijen zilveren tabakspot en tafelkomfoor, is ten laatste behaald door de bruine langstaart-merrie van den heer *A. Roda*, van Leeuwarden, bereden door *P. J. O. de Boer*; de premie, zijnde een zilveren saladelepel en vork, door de zwarte langstaart-merrie van dienzelfden eigenaar, bereden door *H. Wijbenga*.

— Na gedurende eenige maanden te zijn gesloten geweest, is op den 8sten September j. l. de zaal der fransche opera te Parijs weder voor het publiek geopend. Het gebouw is, zoo uit- als inwendig, geheel vernieuwd. De zaal is met nieuwe, smaakvol aangebragte beelden versierd en geheel geschilderd en verguld. Alleen het valscherm, 't welk in der tijd door den heer *Gosse* zeer verdienstelijk is beschilderd, is in den vorigen toestand bewaard gebleven. Het bekende zangspel *la Juive*, van den franschen componis *Halévy*, is waardig gekeurd, om bij deze gelegenheid te worden opgevoerd. Men heeft, om dat stuk met allen mogelijken luister optevoeren, geheel nieuwe decoratien en costumen voor hetzelve doen gereedmaken. De daarin voorkomende optogt is, zoo men meldt, allerprachtigst geweest en heeft in luister alles overtroffen, 't welk men tot dus ver op het tooneel der groote opera heeft vertoond. De zangers *Duprez* en *Alizard* hebben de hoofdrollen vervuld. De eerstgenoemde toonkunstenaar heeft gedurende geruimen tijd niet gezongen, en deze rust schijnt voordeelig op zijne stem te hebben gewerkt, die in den laatsten tijd eenigermate moet hebben verloren. Eene jonge zangeres, *Dameron* genaamd, heeft de rol van *la Juive* vervuld, zeer ten genoege van het talrijke publiek, 't welk de heropening van de zaal heeft bijgewoond.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 11 September. Den 10den dezer zijn in Texel binnengekomen Z. M. oorlogsfregatten PRINS VAN ORANJE, kapt. ter zee W. F. H. Prins der Nederlanden, SAMBRE, kapt. ter zee Ferguson, DE RHIJN, kapt. ter zee Johr, korvet JUNO, kapt. luit. Stort en schooner SAPAROEA, luit. Kluyskens, alle uit de Noordzee, laatst van Edinburg, Parker van Enos, Legger van Newcastle en Lutjens van Archangel, en uitgezeild Haraldsen en Lydersen, beide naar Drammen; de wind w. z. w.

Den 9den dezer zijn in het Vlie binnengekomen de Jong van Newcastle, Kramer van Petersburg, Behrends van Elbing, Taay van Dantzig, Rosendahl van Tromsoe en Ellefsen van Osterrisoer, en uitgezeild Pluktje naar Rostok en Mulder op avontuur.

Den 2den dezer is bij Noordwijk gestrand het schip *Bernhardina*, kapt. Friedrichs, van Petersburg naar Antwerpen.

Den 5den dezer is te Cuxhaven lek binnengeloopen het schip *Pröven*, kapt. Jörgensen, van Stettin naar Rotterdam.

Den 30sten Aug. is te Hunsöen, bij Bergen, met schade binnengeloopen en sedert naar Bergen gesleept het schip *Maria*, kapt. Rotgans, van Archangel naar Amsterdam.

Te Zwolle is aangekomen Cass van Archangel. Te Harlingen Colyer (st.) van Londen. Te Delfzijl de Boer van Hamburg naar Amsterdam, en Oorburg; te Termunterzijl Legger, beide uit Noorwegen. Te Vlissingen Scott van Matanzas, Solberg en Bersen, beide van Marseille, Crois van Havre, Schumacher en Spiegelberg, beide van Archangel, Bradhering en Schmidt, beide van Petersburg, Maass van Riga en Jacobsen van Stokholm.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 11 *September*.

	pct.				gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	55	à	¾	55 3/16
„ „ „	3	66½	„	67¼	67
„ „ „ resc.	3	66¼	„	67½	67
„ „ „	4	87	„	¼	87¼
„ Oost. Ind. Leen.	4		„		
„ Am. Synd.	3½		„		
„ Handelmaatsch.	4½	166¾	„	168	167
„ Holl. Spoorw.			„		
„ Rijn „	4½		„		
„ Aand. Haarl. Meer	4		„		
ENGELAND. Gecons.	3		„		
FRANKRIJK. Inschr. grootb.	3		„		
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	105	„	¼	105⅛
„ „ „ 1828/29	5	104½	„	¾	104⅝
„ „ Amst. 1831	5		„		
„ leen. 1840	4	88¾	„	89¼	89
„ inschr. *Stieglitz*	4	88½	„	89	88⅞
„ „ grootb.	6		„		
„ Certific.	6		„		
„ Negot. Hamburg	5		„		
POLEN. Aand. 1829 *f* 300: —			„		
„ „ 1835 „ 500: —			„		
„ Oblig.	4		„		
PORTUGAL. Negot. Londen	3	26	„	½	26¼
„ „ „	4	26	„	¼	26¼
„ Binnenl.	5		„		
SPANJE. Negot. Londen 1834	5	15¼	„	16	15⅝
„ „ onbep. St.	5	14¾	„	15¼	15
„ Coupons		13	„	½	13¼
„ Neg. Londen 1842	3		„		
„ Binnenl. Schuld	3	23½	„	¼	23 9/16
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5		„		
„ „ „ „	4		„		
„ Metalieken	5	101¾	„	102¼	102
„ „ Neg. Londen	5		„		
„ „	2½	51¾	„	52¼	52
NIEUW GRENADA. Negot. Londen	1		„		
VENEZUELA. Negot. Londen	2	37½	„	38	37¾
MEXICO. Negot. Londen	5		„		
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5		„		
Geld op Beleening		4	„		
dito op Prolongatie		4	„		

De daling der binnenl. fondsen blijft aanhouden; de 2½ pc., heden op 55⅛ geopend, zijn tot 55⅛ verhandeld en 55 3/16 gebleven; de 3 pc. 67, 66¾, 67; de 4 pc. 87½, ¼. Van buitenl. waren Russen aangeboden; Portugal en Spanje mede lager.

Eergisteren waren ter beurze van Londen de 3 pc. gecons. resc. 87⅞ à ¾; de 2½ pc. nederl. 55¾ à 56¼; dito 4 pc. 88¾ à 89¼; spaansche 3 pc. 30 à ¼.

MADRID, 4 September. De 5 pc. 17⅛; de 3 pc. 26 9/16; Coup. 15.

BERLIJN, 8 September. De 4 pc. Russen bij *Hope* 94¾; dito bij *Stieglitz* 94¼. Polen 84.

LONDEN, 8 September. Cons. 87¾. De 2½ pc. Ned. 55⅝; Brazilie 85. Mexico 19¾. Ardoins 20½. De 3 pc. Spaans. 29¾.

PARIJS, 9 September. De 5 pc. cont. 115,10; ult. 115,30; de 3 pc. cont. 76,20; ult. 76,25. Napels 101,70. De 3 pc. Spaans. binnenl. 24.

ANTWERPEN, 10 September. Ard. 15½; de 3 pc. binnl. 24⅛; Coupons 13.

MARKTBERIGTEN.

MIDDELBURG, 9 September. *Tarwe* oude zeeuwsche f 14; nieuwe f 11,25; oude walch. f 15,50; nieuwe f 11,50. *Rogge* nieuwe zeeuwsche f 8. *Gerst* winter f 6; zomer f 5,75. Walch. witte *boonen* f 12,25; dito bruine f 12,25. Groene *erwten* nieuwe walch. en zeeuws. f 11,25. *Koolzaad* f 11,50.

'S HERTOGENBOSCH, 9 September. *Rogge* f 6,65 à f 7,90. *Boekweit* f 8 à f 9. *Haver* f 3,25 à f 3,65.

ZWOLLE, 10 September. *Tarwe* f 12 à f 13,50. *Rogge* f 7,65 à f 8,25. *Boekweit* f 9 à f 9,75. *Gerst* f 5,75. *Aardappelen* f 2 à f 2,60.

LONDEN, 8 September. De prijzen der granen bleven heden op de vorige hoogte. *Haver* en de *tarwe* van minder goede kwaliteit iets hooger. — De prijs der engelsche nieuwe *tarwe* is thans 44 à 53 sch.; dat is 62 sch. lager dan voor eenige maanden. De prijs van het *meel* heeft eene daling van 26 sch. per vat ondergaan.

*** DEN HELDER, 10 September 1847. De commissie, belast met de ontvangst van liefdegaven voor de *drie* weduwen en *elf* wezen, wier echtgenooten en vaders in de vorige week, bij den *Uiterton*, een graf in de golven hebben gevonden en die in *zeer armoedige* omstandigheden zijn achtergebleven, berigt, onder hartelijke dankbetuiging aan de edelmoedige gevers, dat zij ontvangen heeft van den Helder f 307,06½; van N. N. aldaar f 20; van een Bremer scheepskapitein f 5; in eenen brief uit 's Hage, van 7 dezer, een bankbiljet f 100; in eenen brief, postmerk Amersfoort, een muntbiljet f 10; in eenen brief, postmerk Utrecht, van M. B. een coupon van f 7,42½, en een van 2 fl. 30 kr.; in eenen brief, postmerk 's Hage, van M. R. C. S. een bankbiljet van f 25.

Het zij de commissie vergund deze ongelukkigen andermaal aan de liefdadigheid van plaats- en landgenooten aantebevelen. De behoeften der drie huisgezinnen zijn vele en de nood dringt. Moge de verzekering hiervan nog menig een bewegen om iets voor dezelve aftezonderen.

B. G. CLEMENT en
L. V. LEDEBOER Az.,
Predikanten bij de Hervormde gemeente.
J. VAN BUCHEN,
Pastoor der R. C. gemeente.

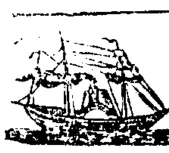

STOOMVAART
TUSSCHEN
***AMSTERDAM* EN *HAMBURG*.**
VERTREK:

Van *Amsterdam*, 5, 10, 15, 20, 25, 30, van elke maand.
Van *Hamburg*, 5, 10, 15, 20, 25, 30, van elke maand.

De Passagiers moeten den avond voor den dag van vertrek aan boord zijn.

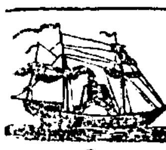

STOOMVAART
TUSSCHEN
***AMSTERDAM*, *ENKHUIZEN* EN *HARLINGEN*,**
in Correspondentie met Leeuwarden en Groningen.
VERTREK:

Van *Amsterdam*, Dingsdag, Donderdag en Zaturdag, des morgens ten 7 ure.

Van *Harlingen*, Woensdag, Vrijdag en Zondag, des morgens ten 8 ure.

STOOMVAART
TUSSCHEN
***AMSTERDAM* EN *DE LEMMER*.**
VERTREK:

Van *Amsterdam*, Maandag, Woensdag en Vrijdag, des morgens ten 7 ure.

Van *de Lemmer*, Dingsdag, Donderdag en Zaturdag, des namiddags ten 1 ure.

De Goederen voor deze beide Diensten worden tegen billijke Vrachten *dagelijks* aangenomen, aan het Kantoor op *de Nieuwe Stads-Herberg Brug*, des morgens voor het vertrek, echter niet later dan *een half uur* te voren.

*** Getrouwd:
ZUTPHEN, 8 September 1847. — Mr. E. G. COLSON ABERSON en A. C. DAM.

*** Getrouwd:
HARINGCARSPEL, den 8sten September 1847. — L. BOOGAARD en M. L. VAN VLADERACKEN.

*** Getrouwd te ROTTERDAM, 8 September 1847:
FRANÇOIS BROWNE JUNIOR
ADRIANA VAN HOBOKEN.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
UTRECHT, 9 September 1847. — P. A. OUWENS, Weduwnaar van *G. Rip*, met C. R. NAGEL.

*** MAASTRICHT, 4 September 1847. Heden beviel van eenen ZOON, *L. WIERCX VAN RHIJN — VAN HOORN*, Echtgenoote van
H. F. WIERCX VAN RHIJN,
1e Luitt. 2e Regt. Infanterie.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON, *POULINA POLMAN*, geliefde Echtgenoote van
HOORN, 6 September 1847. — P. FABRITIUS.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' ZOON, *M. A. COLTHOFF*, geliefde Echtgenoot van
GORINCHEM, 8 September 1847. — L. G. VAN AKEN, Notaris.

*** Heden verloste van eene welgeschapene DOCHTER, *D. M. SCHONCK*, Echtgenoot van
'S GRAVENHAGE, den 9den September 1847. — J. BERVOETS.
Dienende deze tevens tot algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel van een' ZOON, mijne geliefde Echtgenoot *C. P. RIPPING*. — C. J. VAN UIJE.
MIDDELBURG, 8 September 1847.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, *ELISABETH BAKKER*, geliefde Echtgenoot van — P. J. STOFFERS.
AMSTERDAM, 8 September 1847.

*** Mijne geliefde Echtgenoote *M. VAN WAERT*, beviel heden vrij voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER. — PR. AVIS Cz.
WESTZAAN, 9 September 1847.

*** Heden verloste door Gods goedheid voorspoedig van een' ZOON, *S. A. M. VAN DER MEULEN*, geliefde Echtgenoot van — B. KOOIJ Jz.
AMSTERDAM, 9 September 1847.
Eenige kennisgeving.

*** Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe *N. T. F. RÖMER*, geboren *LEBORGNE*. — Eenige kennisgeving.
LEYDERDORP, den 10den September 1847.

*** Dezen nacht werd ons door den dood ontrukt ons geliefd eenigst Kindje, ANNA SOPHIA, in den zoo jeugdigen leeftijd van ruim 20 maanden.
WORKUM, 5 September 1847. — J. KOCH. M. C. KOCH — v. D. QUAST.

*** Heden overleed mijn hartelijk geliefde Echtgenoot JAN SCHOEHUIJS, in den oudordom van ruim 44 jaren, mij nalatende vier Kinderen, allen te jong om het verlies van hunnen Vader te beseffen.

Vrienden en Bekenden worden verzocht deze algemeene ook voor bijzondere kennisgeving te willen aannemen.
UITGEEST, 5 September 1847. — J. DE BIE, Wed. *J. Schoehuijs*.

*** Te ROERMOND overleed op 6 September 1847, DOROTHEA PETRONELLA LAMBERTA ROUSSEAU, geboren KIVITS.
Eenige kennisgeving.

*** Op den 6den September 1847 is te GRONINGEN, in den ouderdom van ruim acht jaren overleden, HENRICA MARIA, innig geliefd eenig Dochtertje van Mr. C. W. P. VAN NAERSSEN en Vrouwe C. G. VAN NAERSSEN, geboren VAN DER FELTZ.
Eenige kennisgeving.

*** Na eene ziekte van weinige dagen overleed ten mijnen Huize, onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvrouw ELISABETH KLINK, Weduwe van den Heer *Js. van der Kemp*, in den ouderdom van 61 jaren en 9 maanden.
LEYDEN, 6 September 1847. — P. BRAAT. E. BRAAT, Geb. VAN DER KEMP.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 74 jaren, na eene Echtvereeniging van 18 jaren, mijn waarde Echtgenoot, de Heer JOHANN VINCENZ GEISTMANN, oud Kapitein ter Koopvaardij en laatstelijk Ontvanger der In- en Uitgaande Regten en Accijnsen alhier.
BRIELLE, den 7den September 1847. — S. M. C. HUET, Wed. *J. V. Geistmann*. Algemeene kennisgeving.

*** Heden ontsliep, tot onze diepe droefheid, ons geliefd eenigst Zoontje HENDERIK, in den ouderdom van ruim anderhalf jaar.
MEPPEL, den 8sten September 1847. — J. AL. SCHATENS, Chemist, C. G. S. SCHATENS, VAN HOEIJ SCHILTHOUWER.

*** Heden overleed, ten huize van hare Kinderen te *Zaandam*, onze waarde Moeder YBELTJE WYGAARDEN, Wed. *Cornelis Wybrandi*, in den ouderdom van bijna 65 jaren.
LEEUWARDEN, den 8sten September 1847. — K. T. WYBRANDI, *Uit aller Naam*.

*** Het KINDJE, ons voor acht weken geschonken, werd, na een folterend lijden van vijf dagen, ons heden weder ontrukt.
LEEUWARDEN, den 8sten September 1847. — H. VAN WICHEREN Pz., M. E. MONJÉ. Eenige kennisgeving.

*** Heden avond ten zes ure overleed, na eene hevige ziekte van zes dagen, onze geliefde oudste Zuster MARIGJE DEKKER, in den ouderdom van 77 jaren.
HARDINXVELD, den 8sten September 1847. — NEELTJE DEKKER. MAREJA DEKKER.
Eenige kennisgeving.

*** PURMERENDE, 8 September 1847. Na een zesjarig smartelijk doch geduldig lijden, ontsliep heden avond zacht en kalm, onze oudste lieveling KLASINA WILHELMINA, slechts zes jaren en acht maanden oud.
Eenige kennisgeving. — F. VAN AMMERS. A. VAN AMMERS, PIETERSE.

*** Heden overleed, tot mijne innige droefheid, mijn waarde Echtgenoot, de Heer GERRIT SPAANDER, Secretaris der vier Noorder Koggen en Plaatselijke Ontvanger der Gemeente Abbekerk c. a., in den ouderdom van ruim 72 jaren, na eene genoegelijke Echtvereeniging van ruim 50 jaren.
ABBEKERK, 9 September 1847. — TRIJNTJE SPANJAARDT, Wed. *G. Spaander*.

*** Heden morgen overleed onze jongste Lieveling, SUSANNA MARIA LAURINA, ruim zeven maanden oud.
NIJMEGEN, 10 September 1847.
P. VAN DER KEMP.
M. W. S. L. F. VAN DER KEMP D'HARVANT.
Eenige kennisgeving.

*** Ons ouderhart werd heden op nieuw geschokt, door het afsterven onzer geliefde Dochter JANNETJE PRINSE, in den bloeijenden leeftijd van ruim 19 jaren. Zwaar treft ons ook weder deze vernieuwde slag, doch wij hopen, onderworpen aan Gods wil, in dezelve te berusten, en te zeggen: dat God doet is welgedaan.
ALPHEN, 10 September 1847. — Cs. VAN NOOD. A. VAN VEEN.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 70 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Wel-Eerwaarde Heer HENDRIK VEENSTRA, rustend Leeraar der Doopsgezinde Gemeente van *Burg*, *Waal* en *Oosterend*, op *Texel*.
NIEUWENDAM, den 10den September 1847. — J. KONING, Wed. *H. Veenstra*.
Eenige kennisgeving.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het afsterven van onze geliefde jongste Dochter, betuigen wij, ook namens hare Broeders en Zusters, onzen welmeenenden dank.
KRALINGEN, den 11den September 1847. — A. BURKENS. L. BURKENS, DOOREMANS.

*** Al degenen die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of openstaande zaken hebben met den Boedel en Nalatenschap van wijlen DIRK HENRICUS WOLFHOFF, in leven Winkelier in Manufacturen, te Nieuwe Niedorp, worden verzocht daarvan, vóór of op den 1sten October aanstaande, opgaaf of betaling te doen ten Kantore van E. T. SCHELTINGA WINTERBERG, Burgemeester te Nieuwe Niedorp voormeld.

*** Men vraagt aan een Gymnasium in de Provincie Overijssel, Iemand als PRIVAAT-CONRECTOR. De belanghebbenden worden verzocht hierover zoo spoedig mogelijk, met opgave op welk Honorarium zij, behalve Kost en Inwoning bij den Rector, zouden wenschen die Betrekking waartenemen, zich met *gefrankeerde* Brieven te adresseren onder Lett. Z., aan R. BOELENS, Boekhandelaar te Zwolle.

*** Aan eene Inrigting van Onderwijs, wenscht men te verbinden eenen SECONDANT, van ten minste den 3den Rang en in het Fransch geëxamineerd. Brieven *franco*, onder Letts. J. J., aan den Boekhandelaar TIJL, te Zwolle.

*** Men vraagt in eenen *Apotheek* te Haarlem, zoo spoedig mogelijk, een BEDIENDE of iemand wiens leerjaren geëindigd zijn; alsmede een LEERLING, op billijke voorwaarden. Adres *franco*, Lett. R., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen, te Haarlem.

*** Een geëxamineerd *Apotheker* biedt zich aan, als PROVISOR, bij eene Weduwe of ouden Apotheker. Informatie is te bekomen met *franco* Brieven, onder Letter S, bij den Boekverkooper W. P. VAN STOCKUM, te 's Gravenhage.

*** Wordt gevraagd, bij een Ontvanger der Directe Belastingen en Accijnsen, in de Provincie Noord-Braband, tegen primo October aanstaande, een KLERK, die den ouderdom bezit om als gekwalificeerde te kunnen ageren, getuigenis kunnende produceren van goed gedrag en bekwaamheid, en zulks tegen Kost, Inwoning en een billijk Honorarium. Hierop reflecterenden, van voornoemde vereischten voorzien en de Protestantsche Godsdienst belijdende, adresseren zich met *franco* Brieven, onder Lett. W., bij den Heer Postdirecteur te Eindhoven.

*** Op eene Buitenplaats op de Klei, nabij Leeuwarden, wordt tegen 12 November of 1 Maart e. k. verlangd een TUINMAN (bij voorkeur ongehuwd), van de Protestantsche Godsdienst, het Broeijen, Snoeijen, Bloemkweeken en Groenteteelen best verstaande, en van beste getuigenissen van kunde en goed gedrag voorzien. Adres, liefst in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, bij den Koopman MARKUS, op den Wirdumerdijk, te Leeuwarden.

*** Een eenig *Heer*, des Zomers Buiten wonende, verlangt bij zich een HEER, van de Hervormde Godsdienst en van middelbaren leeftijd, die, door beschaving en kennis, geschikt en genegen is om hem tot een aangenaam Gezelschap te verstrekken. Men adressere zich met *gefrankeerde* Brieven, onder de Letter R, bij de Boekhandelaars VAN BENTHEM & JUTTING, te Middelburg.

*** Men verlangt binnen 's Gravenhage, met primo November aanstaande, eene bekwame LINNENMEID, van de Protestantsche Godsdienst, niet beneden de vijf en twintig jaren oud, het Naaijen, Mazen, Stoppen en Wasch-opdoen goed verstaande en van goede getuigschriften voorzien. Adres met *franco* Brieven, onder Letter L., bij de GEBROEDERS VAN CLEEF, te 's Gravenhage.

*** De geïnteresseerden bij de EERSTE NEDERLANDSCHE ALGEMEENE LEVENS-VERZEKERING-COMPAGNIE, die wenschen deeltenemen aan eene vereeniging tot handhaving der regten van de belanghebbenden en tot afwending, zoo veel mogelijk, van de nadeelen, door de wanbetaling der Maatschappij veroorzaakt, worden uitgenoodigd om in *persoon* of bij gemagtigde de Algemeene Vergadering bij te wonen, welke tot dit einde zal gehouden worden op Woensdag den 15den September 1847, des namiddags ten één ure, in *den Garnalen Doelen*, op het Singel te Amsterdam.

De Ondergeteekenden, die zich reeds vroeger aan deze zaak hebben laten gelegen liggen, hebben de verzekering ontvangen, dat zoodanige vereeniging thans mede rekenen kan op de ondersteuning van onderscheidene leden der Commissie, die het *verslag van den staat der Maatschappij* hebben uitgebragt, en die vroeger zoodanige vereeniging ontijdig achtten.

Amsterdam, 8 *September* 1847. — D. VAN LENNEP COSTER. G. F. WESTERMAN. A. BADE.

*** *Burgemeester en Wethouderen der Stad* EDAM brengen bij deze ter kennisse der belanghebbenden, dat de gewone KERMIS of JAARMARKT aldaar zal aanvangen den 25sten September 1847 en eindigen den 2den

October daaraanvolgende; voorts dat niet dan gepatenteerde Kramers toegelaten en *Hazardspel* en *Bedelarij* geweerd zullen worden.

Edam, den 18den Augustus 1847.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

J. DONKER Vt.

Ter ordonnantie van dezelven,

J. DE BRUINE JOHZ.

*** AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 24sten September 1847, des middags ten 12 ure, zal, op het Gouvernements-Gebouw te Arnhem, worden aanbesteed:

HET BOUWEN

VAN

VIER TOLHUIZEN,

op den Straatweg van *Doesborgh* naar de Pruissische Grenzen, bij *Anholt*.

Het Bestek ligt aan voornoemd Gebouw, bij de Ambtenaren van den Waterstaat en op de gebruikelijke plaatsen ter lezing.

*** LEES HIER!!!

J. W. SCHUIT, Kruidenier in de Kleine Houtstraat, N°. 103, te Haarlem, met genoegen ontwaard hebbende, dat na zijne in deze Courant van 24 Augustus l. l. geplaatst zijnde Advertentie, deszelfs debiet in alle soorten van THEEËN aanmerkelijk is toegenomen, heeft bij dezen de eer zijne geachte Begunstigers te kunnen berigten, dat hij door omstandigheden in de gelegenheid gesteld is de prijzen der Theeën op nieuw te verminderen, zoodat dezelve als nu gesteld zijn, als volgt:

Zwarte Soorten: *Pecco f* 2,50, *f* 2,00; *Souchon f* 1,75, *f* 1,50; *Congo f* 1,40, *f* 1,25, *f* 1,00 en lager.

Groene Soorten: *Joosjes f* 2,50; *Hysanth f* 2,00; *Uxim f* 1,75, *f* 1,50; *Songlo f* 1,25, *f* 1,00 en lager.

De in de vroegere Advertentie gemelde lage prijzen zijn dezelfde gebleven, doch verbeterd; verzoeke verders een ieders gunst en recommondatie.

De ONDERGETEEKENDE vernomen hebbende dat men op verschillende Plaatsen (zoo Binnen- als Buitenlandsch) zich niet ontzien heeft, te verspreiden, dat de HANDEL IN BLOEMBOLLEN, PLANTEN, enz. niet meer door hem wordt uitgeoefend, en daar dit tot nadeel zijner Handel konde verstrekken, vindt hij zich verpligt, bij deze te annonceren, dat even als voorheen bij hem te bekomen zijn, alle soorten van BLOEMBOLLEN, zoo voor de Kamer als Tuin, alsmede alle soorten van PLANTEN, HEESTERS, ROZEN-, BLOEM- en MOESZADEN, en verder tot zijn vak behoorende Artikelen, en beveelt zich in het voortdurend aandenken zijner Begunstigers en verder geëerd Publiek.

J. KEIJSER, Bloemist,
Kruisweg, Wijk 6, N°. 411, over het Station, te Haarlem.

** RACAHOUT.

Dit Middel, hetwelk een aangenaam Maag- en Borst versterkend voedsel oplevert, voor zwakke en teringachtige Personen, oude lieden en diegenen welke na doorgestane ziekten de vorige krachten willen herstellen, *is het eenige* dat door de Koninklijke Academie te Parijs en de voornaamste Geneesheeren in Frankrijk is goedgekeurd; de prijs is *f* 2 per Flesch.

BORST KOEKJES EN BORST SIROOP DER ARABISCHE NAFÉ.

Deze beide verzachtende Borstmiddelen, *die na onderzoek bevonden zijn volstrekt geen* OPIUM *te bevatten*, verdienen de voorkeur, daar dezelve voor alle ziekelijke Borstaandoeningen, Verkoudheden, Kinkhoest, enz., steeds met het beste gevolg gebruikt worden; de prijs der Siroop is *f* 1 per Flesch, der Borst-koekjes 62½ Cent per Doos. Depôt bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, te Rotterdam, *bij wien men zich ter aanvraging van Depôt franco moet adresseren.*

*** TE HUUR:

de HEEREN-HUIZINGE *KERNHEIM*, bij Ede, gelegen aan den Straatweg van Arnhem naar Amersfoort, en den Grindweg van Ede naar Barneveld, in de nabijheid van het Station van den Rijn-Spoorweg.

Dezelve bevat 6 Beneden- en 8 Bovenkamers, meest behangen en geplafonneerd, Provisiekamer, Keuken, Kelder, Regen- en Welwaterspomp en verdere Gemakken. Voorts Koetshuis, met Stalling voor 4 Paarden en Knechtskamer, eene Schuur, twee Tuinen met Trekkast en Broeijerij, Wandelingen, en desverkiezende de privatieve Jagt op de Goederen van den Heer Eigenaar.

Te aanvaarden 1°. Mei 1848 of vroeger, wanneer dit begeerd wordt. Nadere inlichtingen te bekomen bij den Rentmeester W. H. WILTERDINK, te Ede.

** Voor eenen matigen prijs wordt ter overneming aangeboden, het lezen van eene welbeklante Couranten-Lektuur. Te bevragen bij G. DAUW LEM, in de Paardesteeg te Haarlem. Brieven *franco*.

*** MEN VERLANGT TE KOOP,

tegen 1° Mei 1848, een vrolijk gelegen BUITENTJE of HEERENHUIS met TUIN, in of nabij een groot Dorp of kleine Stad, in de Provincie Gelderland of Overijssel. Belanghebbenden vervoegen zich met nauwkeurige beschrijving van ligging, grootte, enz., onder de Letters A. J., aan den Boekhandelaar en Steendrukker H. L. VAN HOOGSTRATEN, te Zwolle. Brieven *franco*.

** PUBLIEKE VERKOOPING in den Tuin van wijlen *Wijnand Jans*, op Velser-End, onder Velsen, op Donderdag den 16den September 1847, 's morgens om 10 ure, van te veld staande AARDAPPELEN, alsmede BOOMVRUCHTEN en HOOI, en hetgeen meerder te Koop zal worden aangeboden.

** H. J. HEYSTERMAN, J. H. HEYBLOM, H. F. A. VAN LINGEN, J. BRUSSE Hz., H. J. DAMEN, J. A. VAN DEN BROEK, B. J. FERRARIO en J. DE PINNA, Makelaars, zullen op Donderdag den 16den September 1847, des avonds ten 6 ure, in *den Brakken Grond*, in de Nes, te Amsterdam, als lasthebbende van hunne Meesters, ten overstaan van een daartoe bevoegd Beambte, aan de meestbiedenden of hoogstmijnenden presenteren te verkoopen:

Eene partij puike van circa 98 Heele, 42 Halve, 98 Kwart en 8 Achtste Boten en 100 Vaatjes XERES-WIJN, waarbij uitmuntende kwaliteiten; en laatstelijk: 4 Boten XERES-VOORLOOP 3/6.

Liggende als nader bij Notitie zal worden aangewezen.

** De Opperstrandvonder van het Noordelijk gedeelte van Zuid-Holland, zal, ingevolge bekomen magtiging, op Vrijdag den 17den September 1847, des voormiddags ten elf ure, te Noordwijk aan Zee, publiek, *om contant geld*, doen verkoopen, ruim 600 Mudden beschadigd LIJNZAAD, afkomstig van het op den 2den September 1847 nabij Noordwijk aan Zee gestrande Kofschip *Bernardina*. Zullende voorgeschreven Goederen, daags vóór de Verkooping kunnen worden bezigtigd, terwijl inmiddels bij de Substituut-Strandvonders nadere informatien zijn te bekomen.

** Mr. M. E. HOUCK, Notaris te Deventer, zal op de Havezate *de Haare*, onder Olst, in het openbaar verkoopen, een completen en wel geconditionneerden INBOEDEL, in de volgende orde:

Op Maandag den 20sten en Dingsdag den 21sten September 1847: Koper, Tin, Blik, IJzer, Kagchels en Keuken-Gereedschappen, Mangel, Pers, Droogstokken, enz.; op Woensdag den 22sten en Donderdag den 23sten September: Meubelen, Piano's, een fraaije Draaibank, Vischtuig, gekapt Hout, Mahonij- en ander Draaihout; op Zaturdag den 25sten September: Tapijten, Tafel- en Beddelinnen; op Maandag den 27sten en Dingsdag den 28sten September: Chinesche en andere Porceleinen, Tafel-Serviesen, Verlakt, Zilver, Pendules en andere Ornamenten; op Woensdag den 29sten September: Ledikanten en Beddegoed met Toebehooren, Gordijnen, Spiegels, Zonneschermen, enz.; op Donderdag den 30sten September: Rijtuigen, Wagens, Paarden, Koeijen, Ezelinnen, Bouw-, Tuin- en Stal-Gereedschappen, Boomen Veldvruchten.

Met den Verkoop zal begonnen worden des ochtends ten 9 ure. De Goederen zullen te bezien zijn op Donderdag, Vrijdag en Zaturdag, den 16den, 17den en 18den September.

** Men is van meening om ten overstaan van den Notaris C. BREEDT BRUYN, residerende te Uitgeest, in het openbaar aldaar te verkoopen:

Op Woensdag den 15den September 1847, des voormiddags ten 9 ure, ten Sterfhuize van wijlen GERBRAND MUNTJEWERFF, eenige MEUBELEN, HUISRAAD, INBOEDEL, gemaakte en ongemaakte HOUTWAREN en STOKKENMAKERS-GEREEDSCHAPPEN.

En op Donderdag den 16den September 1847, des middags ten 12 ure, in de Herberg *de Ooijevaar*:

1°. Een HUIS, HOOIBERG, STALLING, ERF en TUIN, staande en gelegen op Bonkenburg, te Uitgeest, Kadastraal bekend als Sectie B, N°. 385 en 386, ter gezamenlijke grootte van 20 Roeden, 90 Ellen.

2°. Een HUIS, ERF en TUIN, staande en gelegen aan de Kerkbuurt en bij het Slimpad aldaar, Kadastraal bekend als Sectie B, N°. 198 en 199, ter gezamenlijke grootte van 5 Roeden en 44 Ellen.

3°. Een Akker BOUWLAND, gelegen op den Geest aldaar, Kadastraal voorkomende als Sectie B, N°. 254, ter grootte van 11 Roeden en 60 Ellen.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris voornoemd, te Uitgeest.

** VERKOOPING van onderscheidene aanzienlijke Percelen BOSCH-, BOUW-, WEI-, DRIEST- en HEIDELANDEN, onder Zeist, Driebergen, Maarn en Houten.

De Notaris VAN MARIENHOFF, residerende te Wijk bij Duurstede, zal, ten verzoeke van de Erfgenamen van wijle Vrouwe de Weduwe den Heer VAN OOSTHUIJSE VAN RIJSENBURG, op Donderdag den 7den October 1847, des voormiddags ten 11 ure, in *het Wapen van Rijsenburg*, te Rijsenburg, publiek verkoopen:

N°. 1. 117 Bunders, 09 Roeden, 40 Ellen DENNENBOSCH, HEIDE en WEG, genaamd *HET NOORDHOUT*, onder Driebergen, aan den Spoorweg. Kadastraal bekend onder Sectie B., Nos. 5, 6, 7, 8, 19, 404, 407, 411, 414 en 415.

N°. 2. 14 B., 38 R., 60 E. DENNENBOSCH, HEIDE en WEG, genaamd *HET KIJKDUIN*, onder Maarn, Sectie A., N°. 9, 10, 11 en 12.

N°. 3. 192 B., 33 R., 80 E. DENNENBOSSCHEN, LANEN, HEIDE en WEGEN, onder Driebergen, aan den Spoorweg, Sectie B., Nos. 3, 4, 20, 21, 415, 418, 419, 421, 426, 427 en 429.

N°. 4. 50 B., 17 R., 32 E. DENNENBOSCH, BOUW- en DRIESTLANDEN, gelegen onder Zeist, Sectie D., N°. 91, 91bis tot en met N°. 100.

N°. 5. 2 B., 45 R., 20 E. DENNENBOSCH, onder Zeist, Sectie D., N°. 152bis.

N°. 6. 11 B., 76 R., 10 E. EIKEN- en DENNENBOSCH, genaamd *HEERENWEGEN*, onder Zeist, aan den Straatweg, nabij den Spoorweg, bijzonder geschikt tot aanleg van Buitenplaatsen, Sectie E., N°. 113.

N°. 7. 27 B., 77 R., 20 E. EIKEN- en DENNENBOSSCHEN, genaamd *HET DEINSELBOSCH*, onder Zeist, Sectie B., Nos. 36, 37, 38, 48 en 49.

N°. 8. 28 B., 37 R., 18 E. DENNENBOSCH, genaamd *HET DEINSELBOSCH*, onder Zeist, Sectie B., Nos. 39, 50 en 697.

N°. 9. Een B., 02 R., 20 E. DENNENBOSCH en HEIDE, onder Zeist, Sectie B., N°. 457.

N°. 10. Eene BOEREN-HOFSTEDE, bestaande in eene Huizinge, twee Schuren, Korenberg en Schapenhok, met 87 B., 15 R., 20 E. BOUW- en BOSCHLAND, HEIDE en WEG, genaamd *DE KRAKELING*, onder Zeist, Sectie C., Nos. 178, 178bis, 179, 179bis, 180, 182 en 183.

N°. 11. 51 B., 15 R., 30 E. EIKEN- en DENNENBOSSCHEN, HEIDE en WEG, onder Zeist, Sectie C., Nos. 170, 171, 172, 173, 174, 175, 175bis en 176.

N°. 12. 69 B., 65 R., 08 E. BOUW-, BOSCH- en DRIESTLANDEN, HEIDE en WEG, met eene BOSCHWACHTERS-WONING en SCHAPENHOK, genaamd *DE OUDE KRAKELING*, onder Zeist, Sectie C., N°. 145 tot en met 169 en 181.

N°. 13. 4 B., 03 R., 10 E. BOUWLAND, onder Houten, aan den Mac-Adamweg, Sectie B., N°. 66.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den voornoemden Notaris VAN MARIENHOFF, terwijl de aanwijzing zal geschieden door J. H. P. B. DE BRUIJN, Tuinman op *Rijsenburg*.

De Notaris J. C. SCHADEE, residerende te Zeist, zal op Dingsdag den 12den October 1847, des namiddags ten één ure precies, in het hierna te omschrijven Perceel, publiek verkoopen:

Het van ouds gerenommeerde en druk bezochte LOGEMENT genaamd *HET HOF VAN HOLLAND*, zeer aangenaam en allervoordeeligst gelegen aan het voornaamste en levendigste gedeelte van het Dorp Zeijst, aan den Straatweg van Utrecht op Arnhem, alwaar de Omnibusdienst van- en naar het Station Zeist-Driebergen voor den Rhijn-Spoorweg geregeld bijgehouden wordt; bestaande in eene ruime, hechte, sterke, weldoortimmerde en goed onderhoudene HUIZINGE, waarin twee en twintig Boven- en zes Benedenkamers, meest alle behangen en met Stookplaatsen, Vertrekken voor Dienstboden, groote goed ingerigte Keuken en Provisiekamer, Waschhok, ruime Hooi- en Droogzolders, Kelder, Regen- en Welwaters-Pompen en andere vereischten, sedert onheugelijke jaren tot Logement en Uitspanning gediend en nog met het beste succes uitgeoefend wordende, met derzelver Koetshuis, ruime Stallingen tot plaatsing van meer dan 100 Paarden, Bergschuur, Tuin, Erven, Grond en de Boomen voor aan den Straatweg staande, te zamen groot 23 Roeden 40 Ellen, Kadaster Sectie B, Nos. 276 en 278.

Te aanvaarden primo November 1847.

Bij Biljetten breeder omschreven en te bezigtigen Dingsdag en Vrijdag van iedere week, alsmede daags voor den verkoop, van des voormiddags 10 tot des namiddags 4 ure, op vertoon van een Toegangbiljet, terwijl nadere informatien verkrijgbaar zijn, zoo ten Kantore van den Heer F. N. VAN BERN, Burgemeester van Zeijst, als van den Notaris SCHADEE, hierboven genoemd. Brieven *franco*.

** Bij ruim 300 Boekhandelaren kan men nog Inteekenen op het in deze dagen zoo

ONONTBEERLIJKE WERKJE;

DE GELDERSCHE BOUWHOF,

Landbouwkundige en Oeconomische HANDWIJZER, voor Beminnaars van het Buitenleven, door een Liefhebber van den Land- en Tuinbouw.

Het groot aantal Inteekenaren reeds hierop verkregen, getuigt van de behoefte waarin door dit Werkje wordt voorzien. Het zal ook slechts *f* 1 à *f* 1,20 kosten, en 10 of 12 Bladen druks beslaan. De inhoud van dit Werkje vindt men in de *Haarl. Courant* van den 2den Augustus.

Haarlem, Sept. 1847. J. B. VAN LOGHEM JR.

** Door den Boekhandelaar P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, is 1°. September uitgegeven en verzonden:

I.

GESCHIEDENIS DER

DOOPSGEZINDEN

IN HOLLAND, ZEELAND, UTRECHT EN GELDERLAND,

DOOR *S. BLAUPOT TEN CATE*.

Eerste Deel, met twee Schetskaarten, bij Int. *f* 4,30; buiten Inteek. *f* 4,80.

Het tweede Deel, waarop de Inteekening tot aan de uitgave nog openstaat, zal van mindere uitgebreidheid zijn, zoodat het complete werk den *bij Inteekening* geraamden prijs van *f* 7,50 niet zal te boven gaan.

II.

HEIDELBERG.

EEN VERHAAL UIT DEN DERTIGJARIGEN OORLOG.

NAAR HET ENGELSCH VAN *G. P. R. JAMES*.

DRIE DEELEN CPL., MET VIGNET, *f* 7,80.

Van denzelfden Schrijver is vroeger bij den Uitgever verschenen:

DE VALSCHE RICHARD, vertaald door BOUDEWIJN; 2 dln. *f* 6.

ROSE D'ALBRET. Een Verhaal uit den tijd der Ligue; 2 dln. *f* 6,90.

III.

LOUIZE TEMPLE.

NAAR HET ENGELSCH VAN Mr. *ELLIS*, SCHRIJFSTER VAN PLIGT EN ROEPING DER VROUW.

EEN DEEL CPL., MET VIGNET, *f* 2,40.

** DE PSALMEN,

in vol accoord gezet voor Piano of Orgel, ook geschikt voor de eenvoudigste beoefenaars der Toonkunst, zijn compleet uitgegeven door J. Az. DOYER, Boekhandelaar te Arnhem. Dit Werk bestaat in 6 Afleveringen, à *f* 1,25 per Afl., dus compleet *f* 7,50. Bij alle Boekhandelaren is dit Werk, naar verkiezing, bij Afleveringen of compleet, verkrijgbaar.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.